KLUCHT
VAN HET
BEDRIEGELYCK-MAL

OP DEN SIN-REGEL

Als den onkuysen lust sich aen t'bedroch verpand',
Dan breckt de Siele rust door oneer ende schand'.

DOOR

ÇORNELIO DE BIE
TOT LIER.

Gedruckt in 't Jaer M. D. C. C. X.

VOOR-REDEN.

DE lust seer dickwils is den oorspongh van ellenden.
Om dat hy is gewoon de Eerbaerheyt te schenden,
En door t' bedrieghlijck Mal te springhen buyten t'spoor
Van reden: daer natuur (om 't hatigh quaet) self voor
Moet schroomen, mits de Siel t' gelag eens moet betalen
Als sy uyt t' Lichaem scheyd' met eyndeloose qualen.
Soo alsmen met vermaak hier klucht-wys toonen sal
Wat dat de Sotterny van een bedrieghlijck Mal
Can quellingh geven aen den mensch, die sijne sinnen
Becommert met bedrogh, om eenen lust te winnen.
Die de bederffenis van Siel en Lichaem is
Mits daer niet af en comt als een beswarenis.
Des herten, als den lust is tot den wil gecomen
Daer jeder mensch (wie t' is, behoorde van te schroomen.
Om dat hy t'Lichaem krenckt en vrotten doet, eer dat
Begraven wort, daer by de arme Siel beklad
Met duysent sonden; die haer dan ter Hellen draghen,
Om inder eeuwigheyt te Cruysen, en te plagen,
Mits dat hy t' Lichaam vande eerbaerheyt berooft
En tot der Sielen schrick de kuyse deught verdooft,
Daar by sijn selven met veel hatelijcke schanden
Tot t'swerelts spot doet in een vuyle liefde Branden.
Die sulcken nae berou, gesucht, en droef gekerm,
De Siel dan achterlaet en maecken het Lichaem erm

Soodanich datmen niet genoeghsaem can beschryven
De grouwels van de sond' dus is het best te blyven
Met Godt den Heere in vred' als in gedurig t' wist.
Die sinne lusten volght den wegh der deughden mist.

PERSOONAGIEN.

SCHEEVEN NEEL.
GRIET LAMGAT sijn Moeder.
PROPER ANNEKEN.
JORIS BREEBAERT haer Vaeder.
PIERYN SCHUDDEBOL.
Eenen Bedelaer, wael.
JOOS PLUCKVOGEL.
CLAES KLOEN-BULT.
Twee hanen van't geestelijck Hof.

BER-

EERSTE UYT-COMEN.

Scheeven Neel met Griet Lamgat uyt.

Griet,

SEgt my eens scheeven Neel: hoe schickt gy't nu te maken
Meynt ghy met leegh te gaen soo aen den kost te raken ...
Neel. Te gaen in root scharlaken soo haest ick ben getrout,
Griet. Oft als een Bedelaer, die schorfte verckens stout:
Ghy wordt my wat te oud om u den kost te geven.
Dus siet naer u portuur.
Neel. Moyer al wou icker seven
De Vrysters staen geschreven van binnen inden hoet.
Griet. O gy en slechten bloet, dat ghy dat niet en doet;
Valt my seer vremt in d'ooren.
Neel. Moyer, daer is maer een
Daer ick wel sou naer hooren, de rest sijn botte slooren
D'een leelijck, dander quaet.
Griet. Maer noemt my dan eens een
Misschien sal mynen raet, tot groot profijt en baet van uwe
welvaert strecken:
Neel. Als ick s'u sou ontdecken.
Moet ghy met my niet gecken, oft ick sou soo vertrecken
En loopen Holland' in, jae worden daer Soldaet.
Griet. Soo volght u Moeders raet en niet u eygen sin.
Neel. Ick volgh die ick bemin,
K'en acht niet u gesemel, als ick den hoet bekyck sien eenen
Maeghden Hemel van keur, daer ick op schemel.
Als tegen t'sonnen licht, jae daer en is niet een van seven
Oft sy vecht om myn dun leiroeen broeckxken ...
Ick gaffe lest noch een soo soeten sloeckxken

En

En vet gebotert koeckxken met suyker inden mondt.

Griet. K'en ken niet een val al.

Neel. Sy staen op mynen stal, ick laetse gaen uyt huren.

Griet. Ick dat niet en begryp..., t'sijn vremde Avonturen,
Jae allen ons geburen die staender in verstelt:
Dat ghy u vrysters leyt te Bier, en sonder Gelt.

Neel. Wel waer gy u in quelt, en soo het schynt ontstelt ick sal t'u
Eens verhalen wat van myn vryen is, de vrysters die betalen
Al dat ick heb verteert en crygh noch Gelt in't sack...
Seght Moyerken lief en is dat voor my geen gemack?
Als men soo leven can.

Griet. O gy en truggel sack k'en can dat niet gelooven.

Neel. Al dat ick segh is waer. k'en seght aen geenen dooven.
Die t'selve niet en hoort.

Griet. Ghy houd met my de spot.

Neel. Duytsen en walen sijn op scheeven Neel versot.
Daer is Peer snot vinckx meyt, die my seer geren siet
En houd m'als eenen Godt. k'ben haren lolle pot
Om seffens te verwermen, als ick by haer eens ben.
En noch meer ander swermen gedurigh om myn ermen
Als ick den buyck heb vol, en spreeck van t'minne spel...
K' was lest in 't boeren hol, buyten de Mechel Poort
Daer vond ick schuddebol Pieryn, Hans
Blicktants bastaerr ... och Neltien lief sey sy,
Ick meynden dat gy van wasch waert
Om datge niet en spreeckt gelijck hy sijt gewent
Met goet fatsoen te doen, als ghy maer eens ontrent
By schoone meyskens bent ... Soo ben ick daer bekent....
Klaes kleuntiens dochter Maey och die wou al te wel
Om met my te gaen trouwen, dat ick het toe wou staen
Maer neen ick wilse schouwen, sy heeft n'en drooghen kugh

Bult-

Bult-achtigh, oock daer by is het een vuyle vlugh,
Om haeren lichten aert, als ickse eens besien,
En is sy my niet waert, en sy is veel te Boers...
Daer is Scheel Huybens Treyntien, die was van my jalours:
Om dat my Jacquemyntien de Suster van Josijntien
Bethoonden groot faveur, het was al lieven Neel van
Achter en van veur, sy hieten my mon cœur, Monsieur
En lieven Babbaert.

Griet. Jae aen een schotel Pap,
Syt gy n'en goeden slabbaert... men siet het aen de Tabbaert
Hoe suyver en hoe net dat hy gestelt is foy foy....
Gelijck een Braypan met haer vet, k'had liever datge Bet
Ginght inden Asback vryen... Oft haere Suster

Neel. Moyer houd u backes toe.
Dat sijn te boosen Pryen, ey laet my maer betyen
K'soeck wat op t'nieu fatsoen: myn proper Anneken...

Griet. Wat sulde daer med doen dat vercken gaet heel groot
Die vuyl neus is te jonck, wat sulde daer me maken,

Neel. En sijt ghy niet besorght wy sullen wel geraken.

Griet. Nemt liever Jacquemyn. *Neel.* K' had liever dat my voer
Den droers na t'vagevuur dat is te lichten Hoer,
T' waer al den dag gevecht,

Griet. Nemt Schuddebols Peeryn die can seer lustich wercken.

Neel. Die heeft oock groot gegaen, dat en is maer een vercken,
Sy heeft haer kind verdaen gelijck ick heb gehoort.

Griet. Ghy schelm en seght dat niet oft gy raeckt op de poort
En sy sou moeten branden. Dat het den Schouwt eens wist...
Die haer bedroghen had, heeft achter t' net gevist
Van sijn gewenscht geluck ....

Neel. Myn proper Anneken, myn Anneken.
Staet in't hert, daer ick verlieft op werr om datse wel

Be-

Besneden van Backes is en daer by , schoon van leden:
Die sal myn Bruyt om seker reden sijn.

Griet. Soo sulde aen een koy en kalf
U Gelt besteden, en is dat geene sot,
Ick wordt sijn klappen moe.

Neel. Als sy my tegen comt ick schietse.
Seffens toe, en sy my oock, soo lief hebben wy malcanderen

Griet. Dat ghy wist wat ick weet, het sou wel haest veranderen

Neel. Dat en gaet my niet aen, myn Anneken heb ick lief.
Om datse my bemint ...

Griet. Aen dien schotsen Dief.
Geen salf te strycken is, k'moet gaen, ick wordt ge roepen
T'is tydt dat ick vertreck. *binnen*

Neel. Nu gaen ick weer uyt snoepen.
By d'eerste die ick vind, en sien wie m'aen sal staen
En my het meest bemint om haer te vryen :
Wel wie can my dat beletten,
Ick moet myn Backes in een ander ploo gaen setten
Om dat ick jemandt sien, die my oock heeft in d'oogh ....
Godt lof ten is niet vals ... Had ick maer vleugelen
Ick vlooghse om den hals ... t'is Aenneken
Dyen lieven mond seroop en soeste boter panneken ...
Dat Honingh diefken ... Ach vvie en sou niet smilten
Die soo een schoon Son sagh schynen
In sijn gesicht als ick begin te voelen.
Lief Anneken bende daer, wilt mynen Brand verkoelen
Met eenen minnen kus, dan had ick mynen wensch
Want ghy my die ontseght, ick als een Blom verslensch
Die dan den reuck verlieft, en niemant can behaghen,
Dat is den reuck van trou, die ick u op wil draghen :
Uyt liefde, en op hop' dat ghy't wel nemen sult

Myne

Mijne vrywilligheyt, soo niet, dan waert u schult
Dat ick een ander socht, als gy my comt t'ontvallen,
Anneken. Ick weet wie dat het is, en wilt met my niet mallen,
Neel. Dat waer my leet vrindin.
Anneken. Ick meyn het gen' ick segh.
Sy wilt binnen gaen.
Neel Ick bidde blijft by my, en gaet noch soo niet wegh
Oft ick in onmacht val .... mijn sneeu wit suyker raepken
U Handekens sijn soo sacht gelijck t'vel van een schaepken
De Tanden als albast soo wit, en ist geen fraey Postuur
Soo reyn soo effen gelijck n'en af geschelften muur...
Volmaeckte Creatuur, 'k en wil u niet bedrieghen,..
Packt mijne liefde toe, oft sy sal my ontvlieghen.
Anneken Neel, ick seg u swygt daer van, gy spreckt al wat te stout.
Neel. G'en sijt (gelijck ick hop') geen beld van steen oft hout
Dat geen gevoelen heeft, hoort vry naer mijnen kout
Dan leerde cortiseren want daer ben ick in tuys,
Wat sout gy meer begeren.
Anneken. Alle gecken op een eynd', swyght stil en laet my gaen,
Neel. Om de liefde vande min, ick bid blijft noch wat staen
Soo is het haest vvel gedaen om saem met een te trouwen.
Anneken. Trouwen dat waer schoon, wil u gerust dan houwen
Ey swijght van dien klap, want aengesien de pap
Al langh is aengebrand sout sijn verloren klap
Neel. Mijn Herteken mijn Smerteken, en Venus Cameniere
Ick brand gelijck een viere, ach laet m'u maer eens kussen,
Ick min u al te seer om mijnen brand te blussen...
Mijn lief smeer pelsken, die scherper als een elsken
Mijn hert doorsteken hebt, dat sonder bloyen groot
Gevoelen daer van heeft, om dat ick u bemin ... ô doodt

Ick bid m'u woort dan geeft dan sal ick sijn gerust
Dat gy myn Vrouw sult sijn, want heb tot u meer lust
Als tot twee potten pap, die ick alleen can eten
Wel dick van broot gebrockt dat moght gy vrylijck weten
En dan noch niet versaeyt, soo sterck ben ick van aert.
Gy sult het sien wanneer wy saem sijn gepaert.
Ick sal my dan soo fijn en degelijck gaen draghen
Dat gy noyt reden hebt om over my te klaghen
Al creegh ick soo veel slaghen van u, als Job

Anneken. En breckt niet mijnen kop, al waert gy noch soo goet
En fijn gelijck gy seght, ick my versinnen moet...
K' weet wat de liefde is, en heb daerom mijn reden.

Neel. Wel wat is dat geseyt, gy waert nochtans te vreden
Ist nu verandert dan, mijnen boter-melck mondt
Als wy getrouwt sijn laet my maer als eenen hondt:
In plaets van in het bed boven u voeten leggen
Oft voor u bed op stroo... al dat ghy my sult seggen
Dat sal ick doen mijn lief, en steckt van my geen braeck.

Jeuren Breebaert haer Vader uyt.

Jeuren Breebaert.

Wel Ten; hoe staede soo, als eenen botten staeck
Dat gy Neel soo verstoot, daer hy u soeckt te trouwen

Neel. Ja Jeuren Breebaert, Ja. *Ieuren.* Ick sal het langh onthouwen
Dat gy hem soo verstoot; wat gaet u over Ten,

Anneken. Vaerken niet dan te veel... K'segh dat ick niet en ken
Die houdt den geck met my, en ander meer te weten
Daer hy maer eenen keer oft reys heeft by geseten
En med' gedroncken... ick vraegh dan wie die pry
Dan niet verachten Vaer: *Neel.* Ick bid u lieven Vader
Dat ick haer hebben mach

Soo niet, gy sult mijn doodt beclagen al den dagh
Naer dat ick uyt sal teiren *Jeuren*. Sout gy hem niet begeren
Vraegh ick uyt sijnen naem, . . my dunckt dat gy niet
Veel nae sijn gelofcen hoort, *Neel*. Och Jeuren
Doet mijn woort, *Jeuren* wel soort soeckt immers soort
Wat valt hier veel te praten
Neel. Dat seyd' den duyvel oock, en gingh tusschẽ twee Apostatẽ
Ick min u uyter maten, gelijck mijn eygen lijf..
Ick schenck u mijne trouw, och Anneken wort mijn wyf.
k'Geloove dat wy noyt en sullen krakeelen. . .
Joris Hoe weet den valsen Aep een Dochters hert te stelen
Anneken. Dat niemant anders aen my vast verbonden waer
Ick sou hem nemen, maer, dat is te vuylen haer
Dat in de boter steckt . . . gy moet u selven troosten..
Neel. Ick sal u al den dagh, boonen met boter roosten
Ja geven dat gy wilt, voldoet maer mijnen sin
Dan sien ick liever u als een edele gravin . . .
Gy weet hoe ick u min, sijt toch tot my genegen
Joris Breeb. Den armen Neel sou soo een steenen hert bewegen
T'schijnt dat gy geen en hebt. . . ey siet die prij eens aen
Wel seght dan jae oft neen: en laet hem daer med' gaen.
Als't gy't niet doen en wilt, *Ann*. ick heb mijn woort gegeven
Aen imant anders Vaeyer. *Neel* ach, ick sou soeter leven
Met u als met een Ey weeck sijnde, datmen pelt
Breebaert. Ten hoorde gy dat wel... hoe staet gy soo verstelt...
Ann. Maer kreegh ick eens verbodt, wat sou ick dan gaen maken
Daer is de saeck aen vast. *Neel*. wy sullen wel geraken
Geeft my u woort, en seght den anderen adieu
Anneken. Ick sien den anderen veel liever noch als u
Neel. Als my, als my, ach An, ach An moet ick u derven
Soo sulde my haest sien in't graf, want ick moet sterven,.

Ick ben mijn leven moe.., och ick geef mijnen geeſt
En ſijt toch bid' ick u voor geen verbodt bevreeſt
Breebaert Ick ſal't wel af doen Ten,en wilt daer niet voor duchten
Voor gelt is alles veyl. *Annek.* jae Vaeyer ick ſou niet ſuchten
Daer ſchuylt wat anders by, daer ick voor ben in noodt
Dat is den tweeden die ick gaf mijn woord',
En gaen daer noch by groot....
Breebaert. Iſt waer gy hoer gy prij, dat heb ick noot geweten..
Gaet uyt mijn oogen nu, ſchoon gy noch ſoo ſeer beſcheten
Van ſulcken fielen waert, ick u niet vegen ſal..
Een ſulcken vuylen Koy met Kalf dient uyt den ſtal
Gejaeght gelijck gy bent, u ſchelmſe Hoeren treken
En ſtaen my niet meer aen. *Neel.* Ick wil my ſoo doorſteken..
Och Breebaert roept vry moort, mijn liefde is gedaen
Ick ſterf ſpreckt van nu af den grafmaker eens aen
Dat hy den put vry maeckt. *Breeb.* Ick jaegh u voor de honden
Houd' dat en dat... ſeght my aen wie gy ſijt verbonden
Gy onbeleefde ſoegh, ſeght my wie datſe ſijn
Anneken. Cloen Truggeleer den ſmit, en Hansken uyt het Swijn
Oft Vercken te verſtaen, den ſoon van ſcheel peerijn
Met Lauken vroegh bedorven. *Neel.* Dat ſijnder dry begut
Ick word' geheel verſtorven, als ick dit maer en hoor..
Breebaert. Gy vercken, ſlechte ſloor, en grootſte hoer
Der hoeren, ick doen u datelijck ſoo naer het raſp-huys voeren
En ſetten u daer vaſt: gy hebt het wel gemaeckt:
Anneken. Ick bid' en kijft ſoo niet, ick bender aen geraeckt
Met eenen ſatten kop toen ick gingh uyt labaeyen,
Gy kentſe nu genoegh, g'en moet'er niet naer graeyen,
Breebaert K'wou datge vande Krayen opgeten wert,
Als gy gehangen waert
Ick u niet meer en ken. *Neel.* Ey ſwijght toch... als ick

Daer

Daer wel med' te vreden ben... wilt gy aen my haer geven:
Ick houw de Koy met Kalf, jae 'trouwe noch daer med'
K'en ben soo vies niet, jae ick sal in peys en vred'
Gedurigh leven, en dat sonder te verwyten
Dat sy een hoer sou sijn, k'en wil haer niet beschyten
Dat gy haer vaegen sout, voorwaer k'en ben niet vies
Voor t'groot gaen, als gy maer begeert ick kies
Haer voor mijn vrouw, en salse sijn getrouw
By dagben en by nachten,
Mocht ick maer op u woort de vaste trouw verwachten
Al was het aenstonts soo. *Breebaert.* Wel Neel meynt gy dit dan
Neel. Jae Vaeyer, sy voor mijn Vrouw, en ick voor haren Man.
Om dat ick haer seer lief heb, om daer by te slapen,
Niet eens maer voor altijdt, om mijnen lust te rapen
Met soo een schoone Ten, *Breebaert.* S'is u gegeven Neel
Op hope dat gy noot daer naer sult spelen beel.
Anneken. Ick oock niet als't soo is, dan sal ick noot meer treuren
Ick waer geluckigh dat ick het soo sagh gebeuren
Breebaert. Wel An het waer dan tijdt dat hy sijn Moyer eens riep
Eer desen treutelaer u als sijn bruyt besliep:
Om eerst te weten wat, en hoe veel sy sal geven
Voor trouwen, en daer by een voorwaerd wort geschreven
Want sonder dat, lijd de lanxt levende verdriet
Soo sy geen kinderen en krijght noch achter liet..
Neel. Vayer dat en sal niet sijn, wilt u gelt daer van sparen
Sy gaet van nu af aen groot en sal haest baren
Gelijck sy heeft bekent, en my oock niet en raeckt
Ick ben noch maeght, k'en heb t'kint niet gemaeckt..
En sorght daer dan niet voor... wie wert van my bedrogen
Breeb. Peeter by Pauwels vrind, een maeghden hant heeft oogen
Neel. Dat is noch erger Vayer, want Ten en is geen maeght

En

En nochtans' trouwen wil, sonder haer eer te schenden
Want sy en heeft geen meer, gelijck sy lest bekenden
Breebaert. Jae schoon het waer is, ist reden datmen t' doet
Twee naeckten sonder gelt, verliesen haest den moer.
Daer boter by den visch is, daer en kan het niet missen..
Anneken. Maer lief ick hoor, gy sijt gewoon in't bed te pissen
Dat waer my moyelijck, *Neel.* T'is vals en na mijn gissen
Ist wel dry dagen dat ick't niet en heb gedaen
Ben ick gebreckelijck, gy oock. *Anneken.* K'heb u verstaen:
Laet Vaer dan gaen om uvve Moyer te roepen
En soo sy komt, ick sal bestaen te snoepen
Schoon t'fruyt niet rijp en vvas: dat sy my geven moet
En nimmermeer beklagen sulcken ert goet.
Breebaert. Maer k'vreese naer twee dagen
Dat komen sal verbodt. *Neel.* Gy sult het maken claer
Soo als gy hebt geseyt, k'was droef dat anders waer
Anneken Roept uwe Moeder dan, en brenght haer terstont mede
Wilt gy met my daer naer leven in peys en vrede
Neel. Dat sal ick doen, en gaen mijn alderliefste lief
Want ick niet vveer en kom, seght vry dat ick den dief
Van uwe Maeghdom ben, gelijck als is een ander. *binnen.*
Breebaert. Hy is op u versot, gelijck als Alexander
Den Schouvager op u voor desen is geweest
En nu Godt lof getrouwt. *Ann.* Die pronckt gelijck een beest
Ick ben bly om sijn trou.., dus bid wilt daer van swijgen
Neel sou licht beelen soo hy't wist, en ick geen man sou krijgẽ
Breebaert. Ick vrees u groot gaen Ten, dat Neels Moyer haten sal
Anneken. Daer sijnder meer alsoo gekomen tot den val
En weerom op-gestaen, vvat is daer aen gelegen
Ick salse vvel bevvegen, om dat ick haer vvel ken.

Eenen Haen Uyt t' Geestelijck Hof uyt.

Haen

Haen. Dagh Jeuren, goeden dagh, is dit u dochter Ten?
Jeuren Waerom? *Haen.* Om reden vriert,
Ick magh daer wel naer vragen. *Jeuren* Isser dan swarigheyt?
Haen. Genoegh... ick kom haer dagen...
Dat sy op passen moet, op morgen voor den noen,
T'acht uren voor het recht. *Joris.* Wat heeft sy daer te doen.
Haen. Dat sulde sien Compeer, om dat het moet geschieden,
Want Claesken Cloen den Bult, die doet haer trouw verbieden
Joris. Claes Cloen de Villers Soon, haer trouw gaet hem niet aen.
Haen. Ick volge mijnen last,
Want ick den eersten Haen vanden Promotor ben.
An. Hoe komt hy toch te weten, dat ick op't houwen staen?
Haen. Van uwen Bruygom Neel, die met hem heeft geseten,
Op gisteren in't gelagh. *An.* Ick wou dat hem bescheten,
De Craeyen al den dagh, hy heeft den Maeghdom wegh,
Ick wou dat Claesken lagh, als eenen dief op t' rat,
Die my bedrogen heeft, kan hy noch niet gestilt sijn?
Haen. Let wel op't geen gy doet, gy sult'er me gebrilt sijn...
Spreckt eenen Procureur.. t'is tijdt dat ick my spoey
Haen binnen.
Anneken. Als Neel sijn kint hout, en dat ick hem niet en moay,
Ist daer med' niet genoegh? *Joris* Och Ten het salder vuylen
Men wort van niemant meer bescheten als van d'Uylen...
Soo hebt gy't buycksken vol... Wanneer is dat geschiet...
An. T'wort haest acht maenden Vaer: en wete gy dat niet:
Als hy lest t'onsent op den rommelpot quam roncken
Ontrent den middernacht, en ick was wat beschoncken,
Hy croop by my in't bedt, terwyl ick lagh en sliep...
Och Vaer het is my leedt, dat ick my soo verliep.
Ioris. Jae met soo eene vlugh, snot dolfen vuylen duypen.
Anneken. Hy en sal my niet meer, dat sweer ick u, betruypen,
Ioris.

Ioris. Gy meircat als gy bent, gy hebbet wel gemaeckt,
Een Maeght die is geschent, en is geen mispel weert..
Gy moght wel van het Geestelijck Hof sijn verveert,
Dat u als het begeert, kan in het kot doen setten.

An. Mijn Bruydegom die sal dat lichtelijck beletten.

Ioris. T'waer goet, dat gy daer door niet quaemt in swaren druck.

** Scheeven Neel met eenen grooten kanten Craegh, met groote kante Ponetten, en sijn Moyer Griet Lamgat uyt.*

Griet. Wel Anneken hoe gaget ick wensch u veel geluck:

Neel. My oock die Bruygom ben, en trouvv een suyver Maget
Die groot gaet, is't niet vvaer, en vvil haer daer voor trouvven
K'heb m'inde vvelde nu al langh genoegh gehouvven
Om Verckens te gaen stouvven, dat ick ded' al te noo...
Nu gaen ick mijnen baert eens setten op sijn ploo
Om dien suycker beck vvat meerder te behagen
Die Marbelade doos, vvetende haer te dragen
Oft noch een Maghet vvaer, soo lieffelijck en heus
Blosende als een krieck, och mijnen honingh neus
Daer ick med' trouvven gaen vviet lief op't lest mocht vvesen
En sou beletten, om dat sy is uyt-gelesen
En schoonder als Siringh daer Pan vvas op versot
En liepse naer, maer t'vvas een riet tot iders spot
Als hyse heeft omermt, soo men licht siet gebeuren
Dat veel (al te lichtveerdigh sijnde) daerom treuren.
Daer ick niet voor en vrees als ick mijn lief onthael.

Ann. Hy spelt met sijne tongh gelijck eenen backer met sijn pael
En daerom hope ick dat het houvven my sal lucken

Neel. Jae Anneken, ick kus u kaeckxkens noch aen stucken.
Als ick sal sijn getrouvvt: *Ioris.* Gy meircat als gy bent

En

En vals door-flepen prij, nu voor een hoer bekent
En daer voor oock gedaeght? men sal u vast doen setten
Op't Backers-Toren vlugh. *Anneken.* Neel sal dat wel beletten
Hy en is van het Geestelijck Hof niet verveert:
Joris. Een Maeght (als gy ghefchent) is geene mispel weert.
En over al misacht: wilt gy niet sijn versteken
Van't recht, moet eenen Procureur tot uwe hulp aen spreken
Die pleyt voor uwe schult: oft anders blijft g'in druck.

binnen.

Neel. Och Anneken mijn kaer,
Gy sult mijn smoddermuyltien, blijven dat is klaer
Soo haest gy t'vuyltien van u eere quijt sult sijn
En ick om mijn gevrij van niemant meer benijd sijn
(Nu ick u heb getrouwt) van die u moet verlaten
Om mijnen t'wil alleen, ick die u met schoon praten
Gekregen heeft, want ick op uwen hazemont
En soetalige spraeck verlieft was, en my stont
In't hert te vast geprint,.. Oock u volmaeckte leden
Van Phidias (soo t'schijnt) in Marmer na gesneden
En daerom wort gelijck aenbeden van die mint.
Soo eene Engelin, daer ick word van gedint...
Wie sou iet wenschen meer, als met u soo te paren
Om uwen maeghdom (die gy mocht hebben) te bewaren...
K'en wil u niet beswaren, want dat ick segh is waer
Ick en verlaet u noot, al ginght gy noch eens swaer..

Joris uyt.

Seght eens Margriet, hoe dat wy t'sullen maken
Met onse kinderen, om aen de trou te raken...
T'is reden datmen weet wat g'aen Neel geven sult.
Griet. Ick kan bethoonen dat Neel heeft in't minst geen schult.
Joris. En Ten oock niet een oorr, als dat sy staet te wachten

Soo sy gelegen is.. *Neel.* Die schuld is niet te achten
K'heb quin: essentiam in sacco ; ick ben met u te vred'
En gereet tot de trou. *An.* Ick oock, *Neel.* Wel gaet dan med'
K'en wacht geen oogenblick. *Ioris.* Voorwaer gy hebt gecregen
Een vrindelijck portuur. *Ten.* Ick was daer toe genegen
En al te seer verlegen, om d'achterducht en sorgh.
Ioris. De minnaers soo het schijnt, komen van keyenborgh...
Ick vraegh noch eens Margriet: wat gy aen Neel sult geven,
Ick meyn voor houwelijck goet... dat's gelt om by te leven
En wat voor goet daer by... Ick voor eerst geven sal
Een van mijn broecken, en een koey uyt mijnen stal..
Met een nieu lende schors, dus waer het tijdt dat
Gy eens open ded' u bors.... *Griet.* Ick sal hem geven
Acht hemden schoon gewassen van lijnwaat.
Maer d'ander seven sijn wat gebroken...
En sal die lappen soo t'betaemt,
K'en moet voorwaer in mijnen staet, niet sijn beschaemt...
Ick vraegh u Jeuren, wat gy veel meer sout begeren,
Joris. Acht hemden maer een goet, het sijn stucken ter eeren
De rest tot huspot-sop. *Griet.* Wanneer ick was de Bruyt..,
Ick sprongh met minder op...
Hy heeft noch gelt in't sack, daer by noch schoon juweelen
Anneken. Ick ben daerom seer bly, soo sal ick mede deelen...
Ey laetse my eens sien. *Neel.* Neen als wy sijn getrout.
Anneken. Siet; dat gy uyt u kleedt, de motten dan wel hout.
Dat sal profijtigh sijn, om t'schouken te doen rooken.
Neel. Als't schouken is voorsien met spijs, sal ick't wel koken, ,
K'heb quintessentiam in't sacco voor mijn lief,
Seght vry: mon bon amis, die staet tot mijn gerief.
Jeuren. Den simpelen wort met sijn Bruyt hoe lanx hoe sotter.
Neel. Ick hou mijn graviteyt, als eenen blinden otter,

Oft-

Oft als een Weegh-luys die vol jongh sit in haer hort,
Anneken Ist wonder datmen daer op snoeps en gretigh wort.
Ick weet wel waert my schort, ick heb haest eenen Vader
Gevonden voor mijn kint, nu Neltien, komt wat nader
Laet u Juweelen sien. *Neel.* Sie daer ten is niet vals..
Daer is een Tenne Cruys, voor uwen blancken hals,
Dat daer op blincken sal, gelijck een strael der Sonnen,
Een Cruys dat ick van eenen Cramer heb gewonnen,
Met draeyen aen sijn Craem, en maer een blanck verspelt,..
En soo ick noch behiel ontrent acht stuyvers gelt,
Ick heb noch eens gedraeyt, en won dees pye socken,
Die Breebaert heeft genaeyt, sy dienen tot u blocken,
Als't in den winter is .... Houd daer mijn lieve Bruyt:
Griet. Wel is u borseken, daer med dan seffens uyt:
Neel. Neen seker Moyerken lief, ick heb noch wat behouwen..
Voor mijn schoon Anneken, wanneer wy sullen trouwen..
Sa gaen wy soo te bed': *Griet.* Wel wat is dat geseyt;
Neel. Den noot en stelt geen wet.
Griet. Dat u den Schouteth dan eens samen op doet cramen
En sloegh u inde boedt: *Neel.* Soo spreeck ick den Pastoor
Griet. Gy hoort u sulcks te schamen, t'is schand dat ick het hoor.
Neel. Wel sy gaet evel wel van nu af swaer van kint,
Griet. Met sulcken spotterny en ben ick niet gedint..
Joris. Holla beminden vrind ey maeckt het niet te bont,
Een sulcken stoutigheyt mocht gy u niet vermeten.
Anneken. De Ouders sijn altijdt met viesigheyt beseten.,
Neel. Wel maecket dan wat kort, k'ben emmers op-getoeyt.
Abiel in al mijn leen gelijck'nen man die vloeyt.
Joris Wel Moyer t'is dan gedaen, komt met den Bruygom binnen
Wy sullen daer t'cortract van houwelijck beginnen,
En eerst oock wel versinnen hoe datmen t'maken sal

Met onſe kinderen geboren ſonder gal van quaet
Onnooſel ſlecht en recht, hy eenen ſullen
En ſy een ſloor ghewoon met een te ſmullen
Neel. Dat is de waerheyt Moer, Hoe drayneerſt nu mijn Bruyt,
Hoe ſal ick haer noch vatten, mette tuyt
Anneken. Soo vrindelijck miſſchien, als eenen arm met katten
Neel. Neen neen dat vaegh ick uyt, ick meyn met vrindelijckheyt
Anneken. Soo langh den ſpeelman ſit op't dack, iſt wel geſeyt.
Neel. Een Vrou een ſoete vrou al veel meer eere weert is,
Ann. t'Gaet wel daer t'wyf het hoot, en dat de man de ſteert is.

Al binnen in't huys van Breebaert.

Eenen Bedelaer uyt.

Je ſuis bon Vendeur de parols, Marchand qui ne veut accepter,
Sont fort, bon & bien pour les drols,
Qu'il ſont ſi pauvre que moi pour point trafiquer,
Mais bien avec les dois comme les Walons,
Tirer Marchand qui ne veut accepter.

Hy bedelt aen de deur,

Teu, teu, teu, teu, donné un morceau de pain Mr. Eſpouſe.
A qui je ſouhaite bonheur avec vôtre épouſe.....
Il mi ſemble qu'il m'entendont pas...
Geef een bet de pain ou de ſop Monſieur Bruyt,...
Que c'eſt-à-dire cela, je ſuis pas bien venu.
Comme l'ordinaire les pauvres, qu'ils demandont pas richeſſe
Mais ſeulement pour ſuſtenter la vie en leur triſteſſe...
Donné Monſieur quic choſe en faveur de vôtre Maitreſſe,
Je chanteray une fois:

Chanſon.

NOtre Pere Noé „ Patriarche digne:
Celui qui nous at planté
Le jus de la vigne
Comme is apprehendoit l'au

Il fut faire un bartau
Qui fut ſon, qui fut re, qui fut ſon refuge
Au temps de diluge.
Quand : je chant je mange rien
Et non obſtant allegrement
Mon Dieu ſans rien eſt rien de faire
- - - - - - - -
Donné Monſieur de Bruyt un petit aumoſme,
Je ſuiverai mon aire.
2. Quand la mere Rouſe a paru
A la troupe noire;
Pour lors Pharaon à Crue
Qu'il en falloit boire. . .
Moyſe fut le plus fin
Diſant ce ne pas du vin. . .
Il a pas, il a ſa, il a paſſa toute
Sans en boire un goute.

Peerijn ſchuddebol met haer baſtaert Kint uyt.

De droes die hael den ſchelm die my bedrogen heeft
En als een baſtaert Haen by ander Hinnen ſweeft
N'en fiel en deugeniet, die my wiſt te bekouten
Tot dat ick was onteert, Neen ick wil my verſtouten
Te cloppen aen de deur, van ſijne ſchorfte Bruyt,
Soo ick haer maer en ſien, ick vatſe by de Tuyt,
En vlieghſe in't geſicht, ten kan hier niet mis-lucken;
Ick vintſe ſeker tuys, K'ſal t'backes in twee ſtucken,
Verſcheuren ſoo ick kan,
En laten niet een haer op haren luyſen kop.
Sy klopt. . . . . Van binnen. Wie klopt daer:
Peerijn. Doet op en ſiet'er naer. .. K'ſal haer de leden breken. . .

Is Scheeven Neel hier: *Ioris.* Jae.
Peerijn. Roept hem ick moet hem spreken.
Neel. Wat isser lief Peerijn: *Peerijn.* Lief Lamgat brilt u moer...
Ick heb nu langh genoegh geweest u schotel vod en hoer.
Gy Uyle spiegels saet, uytstrijcker en bedrieger,
Gy schorften Roffiaen. deepmaker, vuyle vlieger,..
Hoe maeckt gy't met het kint, dat ick niet houwen kan,
Daer gy de Vayer van sijt, g'en sijt geen eerelijck man,
Soo gy my niet en trout heu heu.... gy trouweloosen bengel.
Neel. Ick bid en tiert soo niet Peerijntien mijnen Engel
Oft gy maeckt my infaem mits dat ick Bruygom ben...
Peerijn. Gy zijt infaem genogh gy onbeleefden fiel
Neel. Ick ken Peerijntien, och Peerijn k'heb u bedrogen:
Perijn. Heu heu, dat weet ick wel, gy hebt my uyt-gesogen:
Het leste bloedt van't hert. *Neel.* Dat doet een vryers logen.
Ioris. Wat is daer voor te doen datmen soo grijst en huylt,
Neel. Och houd u backes toch eer dat met my hier vuylt:
Peerijn. Het magh wel vuylen dief, gy hebt my wel bescheten,
K'en heb geen stuyvers broodt, in seven dagen geten,
Van droefheyt, heu heu.. *Ioris uyt.*
K'wil weten watter schuyt oft schort,
Om datmen hier soo raest en tiert:
Neel. T'is eenen Bedelaer, die gans ongemaniert,
Hier staet en bedelt, om dat ick hem wat sou halen...
Godt helpt u dese reys, komt morgen sonder faelen,
Dan geef ick u wat goets.....
Bedelaer. Donne qui chose Monsieur.
Ioris. Comt binnen Neel, en jaeght den Bedelaer vande deur.
Peerijn. Ick legh het kint daer veur oft seght hoe gy't wilt maken
Gy en sult hier van my schelm soo licht niet raken
Als van de Bedelaer,... dus blijf ick hier vast staen...
Bede-

Bedelaer. Donné eens te drink , à boir Monſieur dan ſal ick gaen.

Ioris met eenen ſtock uyt.

Gaet met u wyf naer huys , en helpt u kint daer payen :

Bedelaer. Dat is de kin van die. . .

Peerijn. Hy ſal geen twee mael grayen.

T'is t'kint van ſcheeven Neel dat ick hem geven wil

Den Bedelaer en brenght hier niemant in geſchil

Neel. Jeuren ; het vercken lieght :

Peerijn. Wat ſeght gy dat niet waer is :

Joris. Ick ſegh Neel komt in huys by Ten en den Notaris ,

K'en weet niet dat g'u hoot met dit arm volck ſoo breckt.

Neel. Ick kome ſoo terſtont , Peerijntien lief vertreckt ,

Want ick ben Bruydegom de voorwaerd wort geſchreven

Ick bid houd u geruſt , ick ſal u ſoo veel geven ,

Dat gy te vreden ſijt.

Peerijn. Ick ſal gelijck Claes Cloen u morgen oock doen dagen,

Als Ten u vuyl fatſoen en berekelde Bruyt.

Neel. Och lief ſoo gy dat doet is onſe vrientſchap uyt . . .

Ick bid en ſchreeut ſoo niet, de Bruyt die ſou het hooren . . .

Peerijn. Dat ſy't vry hoort , ick ſal het vercken noch vermooren ,

Ick machſe wel ſtooren die mijn fortun verbrod :

Sy heeft u wel bedod : die vuyl paſtey ,

T'is als de Moyer was een vuyl onnutte vod'

En arger als een Ey dat ſtinckt en is bebroed'

Ick ſal het langh onthouwen ,

Dat gy het Koyken met het Kalftuys moet ſtouwen . . .

Gy ſult u hoot wel krouwen eer korten tijdt hier naer :

Neel. Peerijn ; k'en wiſt niet dat dit ſoo leelijck waer :

Peerijn. Ja horendrager ja , wat ſulder toch med' maecken ;

Neel. Peerijn ick ſpelden heel , koſt ick daer af geraken ,

Het vercken dat gaet groot . . . .

Peerijn.

Peerijn. Ja dat gy kenden mijnen noot gy sout my beter koesteren
En u jongh kint doch voesteren, en geven sijn behoef,
Al had ick het by den grootsten sloef van de werelt,
Hy sou ten minsten my een troostigh woord verleenen,..
Och wat heb ick bestaen, my dunckt de steenen my besien,
En tegen t'hooft schier springen als ick kom op de straet...
Och Dochters... siet dat gy u noyt verleyden laet...
En spiegelt u aen my...
Neel. Sy spiegelen hun genogh maer sy settent aen d'een sy...
Wat is u kint een meysken, oft een knechtien...
Peeryn. Siet t'is eenen seun
Een oprechtien naer sijn Vaer in alle sijne leden ...
Het gelijckt u oft uyt u backes waer gesneden.,.
Och t'is soo wel te pas, soo stil, soo net, en goet,
Neel siet het maer eens aen, het is u eygen bloet..
Neel. Maer cleyn onnoosel kint... Het schaepken dat gaet kryten
Ey geeft het eens de borst. *Peeryn.* En sou my dat niet spyten,
Dat ick soo moet verslijten, in schanden mijnen tijdt...
Neel. Ick bid u datge daer toch med te vreden sijt....
Peerijn. Wel Neel en meynt gy my dan nimmermeer te trouwen.
Neel. Ba neen ick ben verlooft. *Peer.* Soo sult gy t'kint dan houwen
Gy lompen Bedelaer en boosen schelm, niet weerr met eenen
Helm gebore̅ sterft van spijt, en sal u eeuwigh haten heu heu
Neel. Och swijght, ick trou u alle bey want my wort toegelaten,
K'en kan den druck niet sien, heu heu heu.
Peerijn. Ick sal het kint verdoen
Gy maeghden schender gy boten plompen Cloen,
Die mijnen Maeghdom hebt verraderlijck genoten,
Och had ick u de ooren vol ghesmolten loot gegoten,
Als gy kreeght mijnen wil. *Neel.* Peerijntien swyght toch stil
Gy waert soo qualijck bedocht.

K'en

K'en was het noot van sin en had gy't niet gesocht.

Peeryn Qualijck bedocht oft niet, Godt moet het geclaeght sijn.

Neel. En sout gy om een kint denck ick dan geene maeght sijn,
De meyskens wetent nu soo aerdigh aen te leggen,
Dat hunnen Maeghdom maer en bestaet in het seggen.
Die haer verclapt is een hoer, die swyght een iuyver daey,
Daer wort maer med' gegeckt. *Peeryn.* Gy honsvod is dat fraey?

Neel. Tot datter eenen waerfegger komt, die de pastey ontdeckt.

Peerijn. Gy dief sout gy op't lest my dat dan noch verwyten.

Neel. Ick segge gaet van hier, oft ick sou seker smyten.

Peerijn. My smijten lende braey... houd dat en dat gy dief.

Neel. Gy hoer en houd gy dat. *Peerijn.* Ick legh het kint daer neer,
Sa laet nu eens de kat oordeel geven,
Wie dat de sterckste klouwen heeft,
Sout gy my slaen.. gy schuym van fielen en rabouwen...

Griet uyt.

Neel. Och vrinden komt te hulp men vecht hier om de broeck

Peerijn, Dat is het gen ick soeck, ick en sal niet gaen loopen,
Al sou ick't met de doodt op staende voet becoopen,
Soo krijgh ick mijn levens. *Griet tusschen beyden.*
Wel hoe, wat is dit geseyt, u Bruyt is soo ontstelt
Dat sy den arrebeyt sou krijgen van't geruchr
Wat valt hier soo te vechten, wat isser gaens
Den eenen moet hier voor den anderen swichten
De duyvel hael't crakeel dat aen dees deur geschiet.

peerijn. T'is een Albade voor de Bruyt Margriet

Griet. Dat en verstaen ick niet soo imant te onteeren.

peerijn, Soo moetmen fielen en filinnen altijdt leeren,
Die imant strijcken uyt, gelijck als Scheeven Neel den vuylen
Bruygom doet,

Griet. Gy hoer ick vat u by de keel,

En doen u op de veel eens dansen met het hout van desen bessemsteel. *Joris met eenen Eemer water uyt, daer by peeryn en den Bruygom Neel mede begiet.*

Ioris. Ick sal de speel-lie dan hier mede eens beschencken..

Houd daer en gaet daer med naer huys,

Om te gedencken dat gy een Bruyt onteert.

peeryn. Haer eer is lanck verstorven,

Neel. Och Vayer gy hebt mijnen Bruygoms craegh bedorven,

En mijnen brandt gebluft, k'en kome niet meer weer.

binnen gaende. *proper Anneken uyt.*

Och lieven Bruydegom wilt gy my sonder eer in scande laten,

Ick vrees voor een misval begint gy my te haten...

Neel. Dat doet het vinnigh praten van dese vuyle vlugh :

peeryn. Komt hier ick sal de Bruyt eens houwen haren rugh,

Soo smeer ick suypen med' wanneer sy is verlott..

Houd dat gy pekel hoer, loopt nu by Claesken Cloen,

U boel en plompen boer. *An.* En gy by Scheeven Neel

Die siet als ghy soo scheel.

peeryn. Comt hier gy vercken,

Ick teecken eens u kaecken met snéen lanckx en dweers

Anneken. K'en acht u clappen niet kust mijnen achter neers.

peeryn. Het vercken blijft van veers s'en derft haer niet vertoonē

Anneken. Gaet aen gy sijt een schoone, die inde lepelstraet,

En op den blijen hoeck altijdt verkeert heeft. diau, diau, diau:

Neel. Dat is al om mijn broeck.

Den Haen van't Geestelijck Hof uyt.

Haen. Ick hebse die ick soeck, ick moetse nu eens spreken,

Anneken. Wie my. *Haen.* Jae Ten : gy sijt in u proces versteken.

Om datge niet en hebt voor t'Recht gecompareert,

Siet met dit vonnis wort gy heden gesommeert..

Van wegen Claesken Cloen..,

peeryn.

peeryn. Ha ha ha ... siet hoe de baken hier komen voor den dagh.
Ha ha ha, ick sal van laggen my noch beschyten:
Ioris. Peerijn gy moet hier aen mijn dochter niet verwyten,
Daer gy med' sijt besmet... Ick segh u gaet van hier:
Eer ick u dat verleer:..
peeryn. Sy heeft het wel gemaeckt met haer verloren eer
Ick ben het vuyltien quijten can ter eeren komen,
Dat uwe dochter mijnen Neel niet had ontnomen
En kieft haer voor sijn vrou, gy esel en rabout:
Neel. Ick en ben op dees ur met haer noch niet gehout
Anneken. Och ick word heel benout hy sal m'in schanden laten:
Haen. Hoort al dit seggen vol crakeel en can niet baten,
K'heb last in voll-staten, u aen te tasten want
Gy met een ander trouwt.. *Anne*. Soo blijf ick dan in schand.

Claes Cloen uyt.

Claes. Ja vuylgat lichte dant k'en wil u niet ontslagen,
Soo gy niet en voldoet sal ick over u claghen,
Aen die u wel sal plagen, en setten op de poort...
Griet. Wie heeft sijn leven sulcken apenspel gehoort.
Ioris. Ick ben soo seer gestoort dat niet en is te seggen.
Griet. T'waer goet datmen de saeck in vrede koste leggen,
Haen. Het waer den besten sin.. Wat seght gy Claesken Cloen.
Claes Ick ben daer toe gereet. *Annek*. Wel ick en sal't niet doen.
K hou my aen Scheeven Neel: *Neel*. Ick my aen Anneken:
T'is sulcken soeten dier en lief brayvet panneken,
Hoe dat het gaet oft niet, het is mijn eygen vrou:
peeryn. Ick wensten dat my Claes daer voor oock trouwen wou,
O mallen Claes, hoe sou ick met u domineren,
Want hoe het gaet oft niet, ick sien u al te geren.
Ick liet den rekel daer die my bedrogen heeft,
Claes. Neen Schuddebol gy sijt my veel te onbeleeft.

Ick

Ick sal mijn Anneken met goet gemack wel criighen
Dan sal Neel moeten swijgen, ick kies I en voor de rest.

Neel. Ick hebse inden arm, Claes Cloen doet gy u best,
Ick gaender med' te nest, en laet u hier staen kijcken,
Adieu dan Claesken Cloen . .

Claes. Ick sal met goey pratijcken wel krijgen die ick soeck.

Neel. Siet vrinden watmen heden daeghs al doet om de broeck,
Ick sluyt de dore toe, en laet u daer staen prasen.

Griet. Voorwaer mijn hert doet seer van dat gedurigh rasen...

Haen. Geen meerder vreught als daermen om de broecken veght.

Claes Segnior siet dat gy mijn vonnis te werck leght,

Neel. Daer niet en is compeer, verliest de Heer sijn recht,
Wat sult gy daer med' maken.

Claes. Doet gy u best, ick sal aen Anneken wel geraken.

Neel. T'sal u niet beter smaken als my beminden vrint.

Joris. K'en weet niet waer toe dat al dit geschreeuw toch dient.

Griet. Men spreckt hier anders niet als van woorden inden wint.

Haen. T'is beter dat ick gaen, hier valt niet lanck te kijven
Als ick het vonnis sal ter Executie drijven,
Dan sal't wel anders gaen.

Neel. Wel swager goeden nacht...

Claes. Soo veel heeft hy daer naer, als die te voren lacht

Neel. Nacht swager, nacht laet my vry voor Anneken wel sorgen.

Altemael binnen behalven Peeryn.

Peeryn alleen.

Dat u den Beul moet in een ure tijdts verworgen
Gy wel gemaeckte fiel, gy Bedelaer, gy dief...
Het was eerst al mijn lief, k'en sal u noot verlaten
En nu loop ick van dagh tot dagh op s'Heeren straten
Gelijck een Bedelers, ick had gemeynt met hem
De wesen een Princers...

Den

Den vuylen floef sal haest nu door sijn bed stroy druypen,
Dat hem den Kramp moet door sijn holle dermen kruypen.
Geloost eens manne volck, dien duypen, dien hangn dief
Dien Schelm en kaelen baviaen, die mericat, Luteraen,
Lantern sonder licht, hy magh vande galgh gewaeyt sijn,
Oft jevers van een kempe koor misschien gedraeyt sijn...
Neen neen ick treck oock als Claes soo naer't geestelijck Hof,
Daer sal ick sijnen lof en eer soo uyt gaen belden,
En sijnen handel voor het meeste quaet doen schelden,
En over al vermelden sijn leven sonder eer,
Soo het maer comt in't recht, siet soo veel voor den Heer
Promotor, Helbaerdiers, daer by de Advocaten,
En valse Procureurs en sullen oock niet laten
Te schryven op het gros, en soo veel voor den Haen,
Ick sal den schelmschen hondt wel aen sijn vodden gaen
Als hy gedaeght sal sijn, Protesten van Notarissen,
Rapporten, tuygh-gelt en veel andere solarissen
Die hy moet onderstaen, ick sal den boosen dogh
Soo pluymen, dat hem op het lest beseyckt den rogh.

Binnen.

Sy laet haer kint voor de deur liggen dat kryt.

Griet. De onbeleefheydt van Peerijn was al te byster
En t'is een groot verdriet te plyten om een vryster;
En datmen met bedwanck die op het lest noch trouwt...
Wel hoe... wel droes leyt hier gelijck een kat die miauwt,
Ist eenen mensch oft beest, wel wat is dat te seggen...
Dat heeft Peerijn de boer daer seker laten leggen...
Ick ben daer grootmoer af.. maer arm en cleyn gedroch,
Onnoosel bastaert schaep, siet het belaght my noch,
Maer laes wat sal ick toch gaen doen met desen bast.

Het

Het is voowaer wel te beclaghen,
Niet beter als dat ick het kint naer huys gaen draegen
Daer sy het vinden sal, heeft Ten den Vayer getrouwt,
Daer sy sijn eygen kint oock met den Vader houwt.
Soo heeftser dat'lijck twee, het 's voor my te spijten,
Sy sullen lichtelijck malkanderen smijten,
En d'een en d'ander sal soo vuyl sijn als de rest.
binnen.

Neel en Anneken uvt.

Neel. T'is by den eenen lief... sa gaet met my te nest.
Gy sijt nu mijne vrouw: om saem by een te slapen
T'is over midder nacht. *Ten.* Hy lonckt gelijck de Apen
En ist geen fray postuer. *Neel.* Dat hebt gy meer geseyt
Wy sijn nu door de trouw uyt al ons swarigheyt,
Ten. Ick gaen dan voor te bed, dus blijft een weynigh wachten:
Neel. Maer Anneken sal ick alleen hier dan vernachten
En slapen niet by u. *Ten.* Ja botterick terstont,
Soo haest ick onder ben, *Neel.* Wel lieven honinck mont.
Ick sal in't doncker hier met t'uyterste verlangen
Staen wachten tot dat k'u in d'armen mach ontfangen
En kussen uwe wangen van achter en van voor.
An. Nacht Bruygom, ick gaen door, terstont sal ick u roepen.
binnen.
Neel. Wie sou aen soo een Bruyt sijn borsse niet versnoepen...
De Bruyt vint het kint van Peerijn in haer bed
Dat Griet daer in heeft geleyt.

Ten van binnen.
Wat droes vind' ick alhier voor eenen baviaen
I't Claes... wie duvel ist, ick dat niet en verstaen
Ten is noch man noch wyf, wat magh hiet liggen simpen
Sou eenen man soo cleyn konnen in een gekrimpen
Het

Het leyt aen't voeten eynd... wat drommel t' is een kint
Ten is mijn Claesken niet,.. die sulcken giften vindt
Den eersten nacht in't bed' is seker wel bedegen..,
Wel hoe den eersten nacht alree een kint gekregen
Wie spelden my dees pert. *Neel in't doncker.*
Wat magh dat sijn ick luyster schier my selven swert.

Anneken. K'en ben u Moyer niet, och kint en wilt niet weenen,
Want t'is verloren moyt, den Heer wilt u verleenen,
Een Moeder die u suyght... dit heeft Peerijn gedaen,
Niet beter als seer stil ten huysen uyt gegaen,
Het bed is heel bedoyert... dat Neel daer in met t'kint.
Wat fijnen palinck poyert, ick geef van hem den bras.

Sy comt uyt en wort gevangen.

Neel. Oy my ick noyt soo seer als nu vervaert en was.

binnen.

Claes met den Haen uyt.

Tast toe... daer is de Hoer... Signior doet u Offici
En set het Vercken vast: *Anneken*. Och Godt t'is de Justiti,
Wat swaren overlast my op den hals hier valt
Och lieven Cammeraet den Bot die is vergalt,
Wat heb ick toch misdaen.

Claes. Dat sal u desen Haen by tijdt genoch doen weten

Haen. Het is om dat gy u geloften hebt vergeten
Die gy hem hebt gedaen, gy vlugh en vuyl fatsoen.

Anneken. Och Claes och Claesken lief wat sulde met my doen,
Ick bid genay, och vriendt, en wilt my niet benouwen.
Draegh ick by u een kint, ick sal het selver houwen.

Haen, Men sal u eersten douwen, in't Backers Toren vlugh
En daer na geesselen, een Brant-merck op den rugh
Doen geven vuyle dant, en dan uyt Stadt doen bannen

Ten, Och Meyskens siet wel toe, peyst noot op sulcken mannen.

Gelijck ick heb getrouwt... *Haen.* Gaet voorts gy scholli ras.
Ten. Och Claes ick nimmermeer so seer ontstelt en was.
Claes. Als gy sult sitten vast sal het wat anders sijn. *Binnen.*

Neel uyt.

Soo aen my docht sach ick daer eenich swert gewemel
Van onder aen den trap.... ick droom, oft wel ick schemel
Ick gaen daer eens op aen... my dunckt de lamp is uyt...
Nu gaen ick slaepen by mijn eerelijcke Bruyt...
My lief sijt gy in't bed.. mach ick wel by u leggen...
T'is emmers doncker... wel hoe wat is dit te seggen.....
Ey spreckt eens Anneken en ist noch geenen tyt?...
Ick ben nochtans ontcleedt.

Het kint gryst van binnen.

Wel hoe, my dunckt sy kryt.....och Anneken myn Bruyt,
Ick min u uyter maten,
En gryst niet... och myn lief k'en sal u noot verlaten...
Ick kruyp nu onder.. swyght.. ey lief ey spreckt eens dan,
Ick ben u Bruydegom en uyt vercoren man....
Wel Anneken wel hoe g'hebt meer by mans geslapen:
Wat droes het rieckt hier soo naer uyt-gescheten rapen
Hebt ghy in't bed gekackt. spreeck: lief, wel wat is dat...
Ick val in eenen plas, sock sock myn hemd is nat,..
Wel Ten wat droes is dit hebt gy in't bed' gescheten,
Mijn handen sijn vol stront, die pry heeft te veel geten....
Och sy is Sat oft Sot och wat een hels verdriet....
Ten spreckt eens dan... och ken voel haer beenen niet.
Wat duyvel t'is een kint, wie heeft my dat gebacken:
Gy vercken als gy bent, dat gy mijn poort moet lacken...

Het Kint gedurigh grijst.

Hier staen ick wel en kijck... ja grijst al kleynen bast,
K'en ben u Vader niet, gy vuyl bescheten gast

Die

Die my bedrogen hebt.., K'magh t'hemd te droogen hangen.
..... *Peeryn uyt.*

Peerijn. Neel, Ten u schoone Bruyt is daer terstont gevangen,
Gy moght nu wel verlanghen na sulcken Vercken ... hoort
Och wiens kint is toch
Twee Haenen hebben haer geset op t' eeckel poort,
Om dat sy boven het verbodt heeft willen trouwen
Gy staet nu welen siet, gy mooght u hooft wel krouwen ...
Sy sullen u oock douwen in't selve gat Compeer,

Neel. Het sou de duyvel.... och Peeryn och lieven Heer,
Mijn hert dat doet my seer ?
Wat sal ick nu gaen maecken .....
Och Jeuren Breebaert staet eens op, eer ick geraecke
In thien-mael meerder schandt, k'ben vol ontsteltenis.

Peerijn. Ey vraeght hem eens waer hy met t'kint gebleven is,
Dat voor sijn deur hier lagh, ick dien dat oock te weten.

Neel. Peeryn, och heer dat kint heeft hem geheel bescheten,
Het leyt nu wat en slaept ..... och wiens kint ist toch.

Peerijn. Wel ou gy botten uyl, het en is geen bedroch
Ick ben de Moyer daer van.... wy hebben t'saem gewonnen...

Neel. Soo heb ick qualijck dan dit houwelijck begonnen
Ick kies u voor mijn vrou, want gaet gy by my groot,
T'is reden dat ick geen dochters en laet in noodt,
Ick waer veel liever doodt als soo een goy Peeryn
(Die my soo seer behaeghde) te laeten s'is te fijn
K'wou wel dat ick met u terstont eens paeren moght

Peerijn. Als ick langh heb gesocht, had ghy my willen trouwen

Neel. Dan mochten wy met een t'jonk met het out kint houwen
Jeuren uyt.
Wat ist dat my onstelt;

By nachten inde ruft .. ..

Neel. Vaer, ick ben heel gefpelt, fiet naer u dochter om
Want fy fit inden Thoren.

Joris. Mijn Dochter Ten? *Neel.* Jae Vaer, dat ick te voren
Geweten had, dat fy een fulcken vlugh fou fijn,
Ick had al over lanck getrouwt met dees Peeryn:

Jeuren. Soo laette haer in fchand' gy onbeleefden Treter,
Gy vuylen Bruydegom, bloet-fuyper menfchen Eter,
Gy fijt de oorfaeck dat fy is in fchand' geraeckt,
Ick wou gy eer een uur den hals en beenen braeckt ......
Wat duyvel nu gemaeckt, met mijn vuyl ruyich viggen.

Neel. Een Vercken dat gewoon is inden dreck te liggen
En is niet anders weert, gelijck u dochter doet
Toch t'is my leet dat ick haer noch verlaten moet
Want s'is foo mals en foet. Och Breebaert koft gy't maecken
Met onfen Prochiaen dat ick maer kon geraken
Van mijne Bruyt Peerijn,
Ick fou veel liever noch Man van u Dochter fijn.
Want fy is al te fijn en ftaet in't hert gefchreven
Maer wat fal ick nu doen ick heb mijn woort gegeven
Aen die gaet by my groot .....

Jeuren. Is dat Peerijntien niet,

Neel. Jae Breebaert t'is gelijck gy voor u ooghen fiet,
En het grootfte verdriet dat fy door my noch is gelegen;
Van eenen jongen Soon die ick heb tuys gekreghen.
Wat daer med' dan gemaeckt. *Joris.* ick wou dat gy met
Ten waert in een uur in't graf ....

Neel. Wenft dat aen Claes die is den rechten Man daer af
En Vader van haer kint.

Joris. Mijn Ten fit nu in't kot, dat g'aen een galgh moet waeyen
Peerijn.

Peerijn. De Haenen sullen haer daer lustigh leeren Kraeyen
Terwylen meught gy paeyen het kint van mijnen Neel,
Joris. Gy Vercken maeckt gy van mijn huys dan een bordeel,
Ick sou u beckeneel in duysent stucken splijten,
Dan sout gy sulcken leet aen my niet meer verwyten,
Dus gaet terstont van hier gy vlugh en snoode teef,
Peerijn. U Dochter is een vlugh, ick om haer niet en geef
Sy blijft in schand' en ick sal nu ter eeren komen:
Joris. Als Neel quam vryen, had ick eenen stock genomen
En hem daer med' gegroet met die lam femel kaus
Sijn moer, het had geweest hun beyder rechte saus.

Neel en Peerijn binnen.

Den Haen uyt.

Hoort Jeuren k' word hier van u Dochter Ten gesonden
Uyt haer gevangenis, om aen u te verconden
Dat hy gecomen is met Claesken in Accoort
Men drinckt den lijf-coop al
Joris. Maer wie heeft oyt gehoort soo vremden voorgeval
Wel hoe, sal sy hem trouwen?
Haen. Och het is al gedaen *Ioris.* Nu wil ick Bruyloft houwen,
In plaets van t' Hooft te krouwen.... sa vrint ick gaen met u
Haen. Maer seght eens waer is Neel: *Ioris.* O dyen schelm is nu
By sijn Peeryn geraeckt om samen oock te paren
Haen. Soo can een yder een sijn eere wel bewaren........
Wat hoor ick voor gegrys.... soo 't schynt het is een kindt....

Een kint van binnen gryst.

Ioris. Wat droes is dat geseyt, t' sijn woorden inden wint
Van waer sou hier een kint in mijne oude daeghen
Toch worden aengebrocht, dat moet ick u eens vraeghen
Ick ben een eerlijck man, meynt gy ick erger ben

Haen. Wel hoort .·. meynt gy dat ick geen kinders ſtem en ken,
T' is binnen in u huys ,.·.. ick wilder gaen naer kycken ....

Hy gaet binnen en brenght het kint uyt Ioris huys.

Haen. Siet daer oft logen is .... meynt gy my uyt te ſtrycken
Gy fiel en coppelaer, en looſen Roffiaen.

Ioris. Iſt mogelijck Signior k'en can u niet verſtaen ....
Hoe quam ick hier toch aen, ick ſou mijn ſinnen miſſen

Haen. Dat gy daer wel van weet can jeder genoch giſſen...
Wacht u van meer verdriet, *Ioris*. Ick ken het ſchaepken niet;
Hoe ben ick ſoo bedroghen,

Haen. Dat men voor ooghen ſiet en is nochtans geen loghen ....
VVel wat hier med' gemaeckt .... gy moet het houwen vrint
Oft ick beclaegh u ſoo, en doen u voor het kint,
Stracx borgh ſtellen, want daer med' is niet te gecken
Oft gy moet my terſtont den Vader hier ontdecken
Want eer ick ſal vertrecken neem ick u by den Hals ....
VVat wilt gy lochenen compeer, t'en is niet vals:

Ioris. Och dat is ſcheeven Neel die my dit heeft gebrouwen;
Het is ſijn eygen kint, dus en ſal ick niet houwen,
Doet vry u beſt daer med' en ſoeckt hem daer hy is ....
Ick ben als ſinneloos door de onſteltenis,
Die ick gevoel, dat hem ſijn vooſe leden breken....

Haen. Hoort Jeuren, ick gaen noch twee ander Haenen ſpreken
Tot aſſiſtentie, om Neel te ſetten vaſt.

Ioren: Och doet dat, en my toch van dit Jongh kint ontlaſt,
Ick ſal den ſnooden gaſt in't geeſtelijck hof beclaeghen ....

Griet uyt.

Griet Dagh Jeuren waer is Neel ick ſou hem geren vraeghen
Hoe dat hy t' heeft gemaeckt met ſijne vlugh Peeryn,
Die hem ſoo heeft onteert *Joris*. T'is arger als een ſwyn,

ghelijck

Ghelijck u fone is, die my wel heeft befcheten.
Griet. VVel wat is dit gefeyt, dat fou ick geren weten,
En is hy dan niet tuys. *Ioris.* Jae hy fijn hoer Peerijn,
Dat hem de kramp in fijne dermen kruypt
Die daer van oorfaeck is. En mijne Ten gevangen,
Ick wou dat k'uwen foon fach aen een galge hangen
Want door fijn boos bedryf ben ick geruineert.
Griet. VVat heeft hy u gedaen. *Ioris.* Met een cleyn kint vereert,
Het gen' Peeryn fijn hoer alhier heeft laeten liggen,
En nu is fy van kant. *Griet.* VVat quelt my dat ftout viggen,
Ift daer med' dan genoch, dat haer den nicker-hael,
Die vuyl paftey als t' is; *Ioris.* gy fijt oock een fraey ftael
Gy moght voor haer wel fpreken.
Ick hop' dat uwen foon haeft in een kot fal fteken,
De Hanen foecken hem *Griet.* Maer Jeuren wat gy feght
Ick ftaen geheel verftelt, och foo dit comt in't recht,
VVat fal den armen Neel eylaes op t' left noch maecken.
Ioris. Hy is niet anders weert, als hem tuffen twee haecken
Te fien verworghen om allen 't vals bedrogh daer hy med'
Omme gaet. *Griet.* Ick wort heel bleeck verftorven:
Ioris. T'is beter eenen fiel als twee met een bedorven.
Griet. Och Jeurẽ fwyght my dunckt ick hoor een groot gerucht:
Ey my t' is fcheeven Neel ick waffer voor beducht
Dat hy ghevanghen was.

2. Haenen met Neel uyt.

Haen. Nu fult gy haeft geraecken
By Ten u vuyle bruyt, oft gy moet met ons maecken
Een eerlijck accort: *Neel.* wel wat heb ick gedaen:
Haen. U kint te vonderlingh geleyt.... gy Roffiaen,
En vals door trapten fiel. *Neel.* ick en doen op mijn fiel....
Ké Haentien laet my loopen:

Haen.

Haen. Die fulcken boosheyt pleeght, die moet het dier becoopen.
2. *Haenen*. Soo gy volstaen cunt met een brandt-merck, t'is geluck
Neel. Eē brandt-merck, och mijn heer, brenght my in geenē druck
VVie sou den Beul betaelen, Want ick en heb gelt,
Haen. Soo sullen wyt van u luy rubben terstont haelen
En smeren lustigh af ∴
Neel. Och t' is t' kint van Peerijn die my dit lest-mael gaf.
Griet. VVel Neel hoe comt gy dus in dese sware plaghen,
Wat heeft hy togh ghedaen
Haen. Sijn kint te vondelingh gedragen: *Neel*. Sy liegen moyer
Ick vond het in mijn bed: daer't my bedoyert heeft,
Ick bid u vrinden let wel op het geen gy doet,
Als ick u stel te vreden, en is't dan niet gedaen?
Haen. Gy moet het kindt besteden, en stelt daer borge voor,
Soo kunt ghy sijn verlost.
Griet. Doet met hem datge wilt t'heeft my genoegh gekost,
Om met sijn Ten te trouwen
Hy sal my fulcken spel geen seven reysen brouwen.
Het schuym van vuyl rabouwen, en is niet anders weert....
Haen. T'Is hier soo menigh hoot, soo menigh gat en steert,
Niet langh den Aap gescheert.
Ick sal u handen boyen, soo niemant voor u spreckt,
En sigh de saeck wil moyen, gy en hebt met geen koyen
Te doen verstaede wel.... *Griet*. Doet datge wilt met hem,
K'en geef geen snottebel, voor soo een lompen fiel.
Haen. Die laeten wy u houwen, wast daer u backes med'
Dan sulde niet verouwen, maer blijven even net
Als een bescheten koy, van achter geblancket.
Als hy is vast geset sult gy daer naer staen kijcken
Neel. Och Moyer soo gy vertreckt sal ick van druck beswijcken
Wilt gy my dan gelijcken by eenen deugeniet,

Griet.

Griet. Doet met hem datge wilt ick laet hem in't verdriet.
Haen. Die sijne kinders siet in noodt behoort te geven
Al dat hy heeft, om hun te houden in het leven.
Griet. Wat is daer med'bedreven, k'en treck hem niet meer aen.
Haen. Ras laten wy met hem dan naer den toren gaen
Ick sien de Moeder is, als haeren soon een vercken.
Neel. Ach moyerken bidt voor my ick sal soo cloek gaen wercken
Sy sullen my gaen kercken, want gy my laet in noodt
Griet. Wel waer voor ist te doen. *Haen.* Voor twintig ponden groot
Jae minder soo gy bidt, dus en maeckt niet veel woorden:
Wat segt gy geeft tien pont. *Griet.* K'en geef u geen tien oorden
2. *Haen.* Al soude hem vermoorden: geeft vijftigh pattakons.
Griet. Geen vijftigh stuyvers gy en knevelaer gy slonts,
K'en wil my om een kint niet seffens gaen bederven.
Doet met hem dat gy wilt... *Neel.* Och moyer soo sal ick sterven
Gy kunt emmers wel derven een koy uyt uwen stal
Vercoopt die Moyerken lief, oft ick crijgh een misval.
Griet. Ick seght u eens voor al, en wilt my niet meer quellen
Want ick en sal't niet doen. *Nel.* G'hebt beesten genog te bestellẽ
Wat kan een koeyken letten Moyerken helpt my togh,
Haen. Soo komt men in't verdriet door een onkuys bedrogh.

Joos Pluck-Vogel uyt.

Joos. Hoe sitten de vrysters nu en kijcken op den neers
Ick sagh lest een van veers t'hair uyt den luys kop rucken
Ick loegh mijn hert by naer in hondert dusent stucken,
Ten sal hun niet gelucken al meynen sy al veel...
Wel wat is dat geseyt... En is dat Scheeven Neel.
Niet by dees oude haenen; *Neel.* Sy komen my hier manen
Dat ick niet schuldigh ben, het cost my dusent traenen,
Soo ick gevangen blijf, *Joos.* Wel wat hebt gy gedaen:
Neel. Het is al om een wyf, wilt wat ten besten spreken:

Haen.

Haen. Om dat gy u matres hebt derlijck uyt-gestreken
Sult gy haest vast sijn oft met ons hier accordeert:
Neel. Mijn Heer wel als mijn Moyer niet en begeert
Wat sal ick u dan geven, och kom ick op de poort,
Ick sal voorwaer mijn leven verliesen helpt my toch.
Haen. Soo gy maer swijgen cunt,
Wy sullen met bedrogh u sien te helpen vrint,
En voor een cleyn stuck gelt ontlasten van dit kint:
Neel. Want datge sijt gedient met 6. oft 7. guldens
Ick breng dat noch wel op. *Haen.* Wy sijn te vreden Neel.
Als wy maer gelt en sien, men sal u van den strop en boyen
haest bevryen . . . .
Daer is een bedelaer, ick bid laet my betyen,
K'sal hem betichten dat hy't kint hier heeft geleyt
Te vondelingh soo sult gy verlost sijn en te blij
Om soo de swarigheyt genoghsaem te ontvluchten,
Ioos. Den Officier spreckt wel, en maeckt niet veel geruchten:
Haen. Ist gelt dan by de handt, oft ick gaen met hem door:
Ioos. Verlost den armen quant, ick blijf daer borge voor:
T'is mijnen besten vrient....
Neel. Voorwaer dat stuck is goet, en t'gene dat my dient.
Ioos. Hy kan licht met dit kint aen sijnen kost geraken,
Schorst het hem op den rugh. *Bedelaer spreckt.*
Bedelaer. Par ma foi je en heb van dagh point un liard ontfangen,
De buyck meyn dat mijn keel is gehangen
Tout volck dit Godt help petit Laron,
Argh schelm quaet Nar, je ne pas heb niet gekrijgh de bon
Un jego, je dict toujours: ke lief k geef een stuck broot
Pour un pouvre passant met eer, je sterf vã honger sonder kleer
Donne moy un bet de Beur & formage, ou de pain,...
Nótre Dieu wil recompenseer en ceel...

Hier

Hier is de volck daer ick wat crijgh ſal . . .
Donné quic choſe Monſieur , car je ſterf van hongh ,
Pour amour de nôtre dame de voyage . . . . .

Joos. Sout ghy wel een kint begeren in plaets van pottage.

Bed. Niet verſtaen Monſieur, donné un liar je lira un Pater noſter.

Joos. Sie daer vrint nemt dit kint , wy ſullen u dat geven ,
Daer ghy tot u gerief ſult mede connen leven ,
Want de bermhertigheyt door kinders wort beweeght.

Bed. Je entend pas.

Joos. VVy ſijn hier met een enfand verleeght,
VVilſe ghy heb mijn vrindt?

Bed. VVat een kin . . . oui, oui avec un peu de gelt.

Neel. Och dat is goet nu word' ick van Perijn voortaen
niet meer ghequelt ,
Hy ſal daer over al den koſt med' connen vinden.

Joos. Brengh hier ick ſal het kint op ſijnen rugh gaen binden.

Neel. Maer geeft den Bedelaer eerſt t'eten eer hy gaet.

Haen. Seght my eens cameraet wil ick u wat gaen hael.

Bed. Je ne point de gelt om te betael.

Joos. Non non voor niet en noch gelt inde ſack en wat pap.

Bed. Je ſuis content : dat ick niet en word betrap . . .

Haen. Geeft my u teil ick ſalſe vol gaen ſcheppen . . .

Joos. Den armen bloet heeft kou , hy en doet niet als kleppen
Met ſijne tanden . . . . . armen bloet . . . .

Den Haen met pap uyt.

Haen. Sie daer de pap is goet . . . hebt gy oock broot by u.

Bed. Oui , je heb de broot Godt ſal u loon Monſieur.

Joos. Siet vrinden morghen vroegh ſal ick u ſelf betaelen ,
En wil daer aen niet faelen , oft ſijt in geene pijn ,

Haen. Joos ick verſtaen het ſoo , en het moet oock ſoo ſijn.
Maer ſwyght van alles ſtil.

Joos Rechtveerdigheyt is blint men doet al datmen wil
Om iemand wie het is de ooghen uyt te steken
Met gelt, gelijck hier blijckt, het gelt doet stomme spreken...
O droes... hier is verraet. *Binnen.*

Claes en Anneken uyt.

Claes. Ha ha ha, men sou sijn blaes schier scheuren
Van lagghen in plaets van nu te sitten treuren
In desen quaden tijdt, is dat Peerijnens kint?

Anneken. My dunckt ghy simpel sijt,
Hoe sou den bedelaer aen haren bastaert comen?

Claes. Wel hoe, misschien heeft hy het ievers med genomen
Daer het te proncken lagh, men heeft dat meer ghesien...

Anneken. Het is beloo haer kint... het sou connen geschien
Dat hy 't ghenomen heeft.....
Hoe mach het Neel nu maecken,
Het kint lagh in sijn bed, ick vrees dat hy sal raecken
In groote swarigheydt, soo hy dit arm dier
Heeft op de straet gheleydt. *Den Haen uyt.*

Haen. Dagh Ten, ick wensch u veel gheluck:

Anneken. Waer med'?

Haen. Wel met d'accort, ghy sijt nu uyt den druck...
K'en sagh mijn leefdagh noyt als desen dagh mensch blyer
Dan uwen Scheeven Neel den af-gevallen Vryer,
Soo haest hy was verlost door een gemaeckt accoort.

Ann. Soo is hy't vuyltien quijt, k'en heb sulcx niet gehoort,
Hoe maeckt hy't met sijn Vaer?

Haen. Die wilt geen Bruyloft houwen
Om dat hy heeft verstaen dat gy met Claes gaet trouwen.

Anneken. Soo ist met sijnen sin? *Haen.* O jae...
Siet desen Bedelaer die ist kint by gheset,
Waer mede veel crakeel en twisten sijn belet...

Peerijn.

Peerijn uyt.

Claes. O droes Peerijn is daer , t'is best dat wy gaen loopen
Sy mocht ons vast accoort weer soecken te ontknoopen.

Binnen.

Peerijn. K'en weet uyt dulligheyt wat ick nu wil gaen doen
Waer droes mach dien Cloen mijn kint hebben gelaten ,
Ick loop als desperaet gedurigh achter straten
Niet sonder herten leedt van de onsteltenis ,
Dat mijnen lieven Neel daerom gevanghen is . . .
Och Godt , och Godt wat pijn moet ick als nu verdragen
Wie sal ick mijnen noodt nu te vergeefs gaen klaghen.
Ick wensch : dat Proper An hongh aen het galgen hout
Wie droes sit daer voor thuys van Breebaert soo en miaut
Met een kindt op den rugh , aen d'armen vast gebonden . . .
O droes , het is mijn kint . . . dat hun de Jagers honden
Verscheuren als een Haes, oft een verwildert swijn
Die schelmse mothouwers en rabouwen als het sijn. . . .
Ick ben bedroghen , ach ; wie sagh oyt in sijn leven
Bedruckter mensch als ick al mijn leden beven
Dat costen sal mijn doodt ; dat ick moet op den hals
Van eenen Bedelaer mijn kind sien dragen vals
En bedriegelijck versiert . . . ick geef u t'hert vol slaghen
Oft geeft dit kindt weerom gy vuylen Bedelaer ,

Bedelaer. Putain , Macarel . . . slase gy de Vaer
Maer my niet , oft als de kin is wegh sal ickse my weren
En soo , en soo , en soo . . . na mijnen sin af smeren.

Peerijn. Haud dat en dat Laron , rotsack en luyse kop

Bedelaer. Ick sal met mijn batton oock slagen boose Vrouwe
Dat gy een pover passan die bevries van kouwe
(En niet en heb te verteir) soo affmeir op mijn tet ,

Peeryn. Gy vlugh en Luycefer , het is te wel bestet

Aen ſoo een dief en fiel, ick u terſtont verniel
Dat moet gy vrylijck weten en ſlaen u doodt
Oft geeft mijn kint weerom...

Bedelaer. Is dat kaes & pain ,ſoo en luſt my point teten

Peerijn. Gy ſchorften wael, meynt gy dat ick geen wals en can...
Ick ſegh u geeft mijn kint, oft ick hael mijnen man,
Die ſal u ſoo terſtont gelijck een Hoen vermooren.

Claes en An uyt.

Claes. Waer ſyde lieve Ten, gy ſult wat nieuws hier hooren.
Peerijn die vuyle vlugh, heeft met den Bedelaer crakeel..
Ey kijck eens... ras komt hier het is een Clucht.., ſie daer..
Een Vaſten-Avont-ſpel om pharſen uyt te maecken...

Peerijn. Ick ſegh u geeft mijn kint, oft ſult terſtont geraken,
Inde gevangenis,gy ſchuyfelbout ſtraet Pachter,ſchimmeleer

Bedelaer. Je n'appel point frippon, je me heet Jacco Pamar.

Peerijn. Ick ſegh u geeft mijn kint, oft ſmijt u voor de ſteer.
En ſtoot u ſoo om veer, dat u de raven eten

Ann. Ha Ha Ha ick lagh van vreught dat ſy ſoo is beſcheten.
Wat iſt toch voor een gaſt.

Bedelaer. Je ſuis walon moy, mon Pere de Valencien baliau.

Peerijn. Gy ſijt eenen fiel.

Bedelaer. Vous ſalſe my waer maeck Cabeliau,
Beul, Flamen, Caroni, tet de dial, mal a pris, hangedief...
Wa wilſe my ſleur, tu verck, putain, laeſe my gaen deur.
Gy hebſe mijn heel broeck geſcheur,
Tu magaſien, Tooverer, Macarelle ,
Boggereſſe, tromperereſſe... heu heu heu heu.
Dial vous emport, diabeleſſe, caroni, Babbillarde,
Laiſſe moy aller Cocquin que non vale une liarde.

Claes. Peerijn wats dit geſeyt, wel ſyde een ſottin.
Dat g'eenen armen menſch ſoo over rugh ſout ſmijten,

Het

Het is schandt : *Peerijn.* Ick sal hem de keel noch af byten.
Dat schelms sielen ras en vuyl crawaesi vlugh.

Claes. Waerom.

Peerijn. En siede niet, hy had mijn kint op sijnen rugh,
Daer Neel de Vaver van is, die met my nu gaet houwen.
Ann. Met Neel : *Peerijn.* Jae vuylgat jae :
Ann. Gy mooght de necker trouwen, soo wort hy sinneloos.
Peerijn. Veel beter als met uwen boer....
Gaet aen gy suyver daey, gy uytgestoofde hoer,
Daer is in't heele dorp niet een soo vuylen vercken.
Ann. Wel hoe verdraegh ick dat.. den Heer wil my versteircken
Ick vliegh u in't gesicht... houd dat en dat Peerijn..
Wy sullen nu eens sien, wie dat sal meester sijn.
Claes. Ick segh u blijft van een, oft ick kom tussen beyden:
Ann. Ick salse teeckenen, eer dat wy sullen scheyden:
Peer. Dat heeft den beul gedaen op uwen rug en ist niet waer tog
Ann. Houd' dat gy bastaert hoer, hoe smaeckt u dien rog.
Bedelaer. Help help vrinden t'is hier den crijgh vande wyven:
Claes. De baecken komen uyt wanneer de hoeren kyven...

Altemael vechtende binnen.

E Y N D E.

NAER-REDEN.

MEn siet veel tijdts het Schaep (dat schorft is) meest sal bleten.
En't gretighst uyt den back van eerst tot lesten eten:
Dat oock den creupelen wilt altijdt dansen voor
En d'on ervarenste, die willen sonder spoor
Al dickwils rijden, maer sy sullen d'eerste vallen
Als de wellustige door ongeoorloft mallen
Eerst tot sijn door een doodt die't ingewant uyt braeckt
Daer Venus anders niet dan Martelaers van maeckt
Dus moetmen door de deugt der suyverheyt sig wachten
Van vuyl gebreken, om niet seffens te versmachten
In oneer ende schant, daer na berouw van komt
Toch al te laet, mits het gebreck de ziel verdoemt.
Datmen dan niet en kan op anders hals en dringen
Noch oock het ongeluck(dat daer van komt) ontspringẽ
Als imants spillen inde oneer staen verweert,
Dan ist al even eens, wie datmen schier begeert.
Om sijnen gylen lust, den vollen toom te geven,
Die brenght veel quellingh uyt, en een onseker leven.
Dus maeckt dan nimmermeer de rechte waerheyt vals,
Oft u swaer pack noyt leght op imants anders hals.

Waerheyt baert Nijdt.

F I N I S.